

ODŮVODNĚNÍ

ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE
HL. M. PRAHY
AKTUALIZACE č.13

2024

ZÚR

hlavní město Praha

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

číslo paré:

Pořizovatel

Magistrát hlavního města Prahy

Odbor územního rozvoje

Jungmannova 35/29, Praha 1, 110 00

Ředitel: Ing. arch. Filip Foglar

Zpracovatel

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Vyšehradská 57/2077, Praha 2, 128 00

Ředitel: Mgr. Ondřej Boháč

Ing. arch. Kateřina Szentesiová

Autorizovaný architekt, typ autorizace A

Číslo autorizace ČKA: 1981

Ing. Marek Zděradička

Autorizovaný inženýr pro dopravní stavby

Číslo autorizace ČKAIT: 0012279

Autorský tým

Bc. Marek Binko

Ing. Marek Zděradička, autorizovaný inženýr pro dopravní stavby, číslo autorizace ČKAIT: 0012279

Ing. arch. Kateřina Szentesiová, autorizovaný architekt, číslo autorizace ČKA: 1981

Datum zpracování: 2024

Obsah

1 Úvod	6
2 Postup pořízení Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy	6
2.1 Návrh oprávněného investora.....	6
2.2 Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy k Aktualizaci č. 13	7
3 Přezkoumání souladu Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.....	7
3.1 Přezkoumání souladu s PÚR ČR.....	7
3.1.1 Soulad s prioritami PÚR ČR	7
3.1.2 Soulad s vymezením rozvojové oblasti a rozvojových os republikového významu.....	14
3.1.3 Soulad s plochami a koridory dopravní infrastruktury	14
3.1.4 Soulad s dalšími úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování.....	14
3.2 Přezkoumání souladu s cíli a úkoly územního plánování	14
3.3 Přezkoumání souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích právních předpisů	15
3.4 Přezkoumání souladu s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů	15
4 Základní informace o výsledcích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně výsledků vyhodnocení vlivů na životní prostředí.....	18
5 Stanovisko Ministerstva životního prostředí podle § 37 odst. 6 stavebního zákona	31
6 Sdělení, jak bylo stanovisko Ministerstva životního prostředí podle § 37 odst. 6 stavebního zákona zohledněno.....	31
7 Komplexní zdůvodnění přijatého řešení	31
7.1 Důvody Aktualizace č. 13	31
7.2 Podklady	32
7.3 Zdůvodnění vlastního řešení Aktualizace č. 13.....	32
7.3.1 Zdůvodnění VPS vymezených Aktualizací č. 13.....	34
7.3.2 Zdůvodnění ve vztahu k zákonným zájmům ochrany přírody.....	34
7.4 Zdůvodnění grafické části.....	35
8 Vyhodnocení koordinace využívání území z hlediska širších vztahů v území	36
9 Vyhodnocení splnění podmínek vyplývajících z případných vyjádření příslušných orgánů sousedních států a výsledků konzultací s nimi.....	36
10 Vyhodnocení splnění požadavků a podmínek pro zpracování návrhu Aktualizace č. 13 ZÚR .	37
11 Výčet záležitostí týkajících se rozvoje území státu, které nejsou obsaženy v Politice územního rozvoje České republiky.....	37
12 Kvalifikovaný odhad záborů půdního fondu pro plochy a koridory republikového a nadmístního významu.....	37

13 Rozhodnutí o námitkách.....	39
14 Vyhodnocení připomínek	39

Výkresy a přílohy:

Seznam výkresů, které jsou součástí Odůvodnění:

01. Koordinační výkres 1 : 50 000

04. Výkres širších vztahů 1 : 500 000

Přílohy Odůvodnění:

Příloha č. 1: Výrok – textová část, úplné znění dotčené kapitoly 5. Zpřesnění ploch a koridorů vymezených v Politice územního rozvoje a vymezení ploch a koridorů nadmístního a celoměstského významu – dopravní infrastruktura a kapitoly 10. Vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a vymezení asanačních území nadmístního významu, pro které lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit.

Příloha č. 2: Právní stav před Aktualizací č. 13 – grafická část

2. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu – dopravní infrastruktura – stav před Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

6. Výkres veřejně prospěšných staveb nadmístního významu – stav před Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

Příloha č. 3: Právní stav po Aktualizaci č. 13 – grafická část

2. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu – dopravní infrastruktura – stav po Aktualizaci č. 13 ZÚR hl. m. Prahy – se zapracováním koridoru Severního vstupu Rychlých spojení, západní trasa 1 : 100 000

6. Výkres veřejně prospěšných staveb nadmístního významu – stav po Aktualizaci č. 13 ZÚR hl. m. Prahy – se zapracováním koridoru Severního vstupu Rychlých spojení, západní trasa 1 : 100 000

Seznam zkratek:

ČR	Česká republika
EIA	vyhodnocení vlivů na životní prostředí
EVL	Evropsky významná lokalita
MHMP	Magistrát hl. m. Prahy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OCP MHMP	Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy
PUPFL	pozemky určené k plnění funkce lesa
PÚR ČR	Politika územního rozvoje České republiky
RHMP	rada hlavního města Prahy
RS	Rychlá spojení
SEA	Strategické posuzování vlivů na životní prostředí na úrovni plánů a programů
ÚSES	územní systém ekologické stability
VPS	veřejně prospěšná stavba
VRT	vysokorychlostní trať
VVURÚ	vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území
ZHMP	zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje

1 Úvod

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy byla pořízena na návrh oprávněného investora – Správa železnic, s.o. Oprávněný investor podal návrh na pořízení Aktualizace zásad územního rozvoje zkráceným postupem pořizování podle §42a, odstavce 2) zákona č. 183/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon). Důvodem pořízení je, že oprávněný investor zpracoval Studii proveditelnosti Nového železničního spojení Praha – Drážďany, která byla schválena Centrální komisí Ministerstva dopravy dne 22.12.2020. Na základě výstupů ze studie proveditelnosti a jejího schválení žádá oprávněný investor o vymezení návrhového koridoru pro VRT Praha – Drážďany a současně vymezení koridoru jako veřejně prospěšnou stavbu. Tento návrhový koridor by měl v ZÚR nahradit koridor územní rezervy pro železnici.

2 Postup pořízení Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy

2.1 Návrh oprávněného investora

Zastupitelstvo hlavního města Prahy schválilo usnesením číslo 35/31 ze dne 24. 3. 2022 pořízení Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy zkráceným postupem na základě návrhu oprávněného investora – Správy železnic, s.o.

V platném znění ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022) je v textové části popsán koridor VRT Praha – Drážďany následovně:

5.2.6 Koridory vysokorychlostní železniční dopravy (VRT)

5.2.6.2 Koridor územní rezervy vysokorychlostní tratě Praha - hranice ČR (- Dresden)

Vymezení: Samostatný koridor územní rezervy pro VRT bude zaústěn východně od železniční stanice Praha-Vysočany do koridoru železničních tratí Praha - Lysá nad Labem a Praha - Všetaty, odkud povede k hranici Prahy zčásti tunelem mezi Letňany a Kbely. Na severním okraji hl. m. Prahy mezi Miškovicemi a Vinoří se koridor VRT bude stáčet severozápadním směrem do Pražského regionu. Mezi železničními stanicemi Praha-Vysočany a Praha-hlavní nádraží se bude využívat společný železniční koridor přes Balaběnku a tzv. Nové spojení.

Podmínky pro následné rozhodování o změnách v území:

- a) stabilizace výhledového územního rozsahu trasy VRT při respektování podmínek vyplývajících z vyhlášení EVL Praha-Letňany a NPP Letiště Letňany.*

Úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci:

- a) upřesnit územní rezervu pro VRT při respektování přírodních a urbanistických hodnot území.*

Oprávněný investor – Správa železnic, s.o., ale pro trasu vysokorychlostní tratě Praha – Drážďany požaduje využít koridor územní rezervy v platných ZÚR vymezený pro novou železniční trať Praha – Neratovice – Liberec. Ten je v platném znění ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022) v textové části popsán následovně:

5.2.8 Koridor územní rezervy pro novou železniční trať Praha - Neratovice - Liberec

Vymezení: Samostatný koridor územní rezervy na novou trať bude zaústěn na území Prahy v prostoru mezi Březiněvsí a Třeboradicemi a bude zapojen do železničního uzlu Balabenka. Mezi železničním uzlem Balabenka a stanicí Praha hlavní nádraží se bude využívat společný koridor s Novým spojením.

Podmínky pro následné rozhodování o změnách v území:

a) *stabilizace výhledového vedení železniční trati.*

Úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci:

b) *upřesnit územní rezervu pro železniční trať při respektování přírodních a urbanistických hodnot území.*

Koridor územní rezervy dle článku 5.2.6.2 zůstane ponechán pro další záměry oprávněného investora.

Koridor územní rezervy vymezený v ZÚR, který je třeba nyní využít pro VRT Praha – Drážďany, neumožňuje vydání správních rozhodnutí umisťujících a povolujících stavbu. Proto je namísto územní rezervy potřeba vymezit koridor, který umožňuje umístění, povolení a realizaci stavby. Oproti koridoru územní rezervy v platných ZÚR je navrhována úprava koridoru, která vychází ze stupně přípravy stavby VRT Praha – Drážďany v době zpracování Aktualizace č. 13 ZÚR. Součástí napojení VRT na konvenční železniční síť je i nezbytná úprava koridoru konvenční železniční dopravy – železničních tratí Praha - Lysá nad Labem a Praha - Všetaty.

2.2 Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy k Aktualizaci č. 13

Zastupitelstvo hlavního města Prahy schválilo usnesením číslo 35/31 ze dne 24. 3. 2022 pořízení Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na základě návrhu oprávněného investora – Správy železnic, s.o.

Na základě výše uvedeného usnesení ZHMP byla zahájena Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, jejímž předmětem je úprava vymezení koridoru VRT Praha – Drážďany, která je na území hlavního města Prahy označena jako Severní vstup Rychlého spojení, západní trasa.

3 Přezkoumání souladu Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy

Na základě § 40 odst. 1 stavebního zákona se v této kapitole přezkoumává soulad návrhu Aktualizace č. 13 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy s Politikou územního rozvoje ČR, s cíli a úkoly územního plánování, s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů.

3.1 Přezkoumání souladu s PÚR ČR

Politika územního rozvoje České republiky ve znění po aktualizaci č. 7 (dále též PÚR ČR) je účinná od 1. 3. 2024. Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je v souladu s PÚR ČR, jak vyplývá z následujícího textu.

3.1.1 Soulad s prioritami PÚR ČR

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy musí respektovat úkoly uložené v PÚR ČR.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je v souladu s prioritami PÚR ČR, jak vyplývá z následujícího textu.

Články jsou očíslovány dle PÚR ČR:

Článek (14)

Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivitu. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užité hodnoty.

V Územně analytických podkladech hl. m. Prahy z roku 2020 jsou průřezově zpracovány oblasti vyplývající z článku (14) PÚR ČR. Tyto podklady měl zpracovatel Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy k dispozici a s vědomím těchto informací bylo upraveno vymezení koridoru VRT.

Předmětem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je úprava vymezení koridoru VRT, která umožňuje lépe chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny vlivem možnosti nalezení vhodnější trasy VRT v rámci koridoru.

Článek (14a)

Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí ve vazbě na rozvoj primárního sektoru zohlednit ochranu kvalitních lesních porostů, vodních ploch a kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nemá přímý vztah k této prioritě.

Článek (15)

Předcházet při změnách nebo vytváření urbánního prostředí prostorově sociální segregaci s negativními vlivy na sociální soudržnost obyvatel.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy upravuje koridor VRT tak, aby byly minimalizovány negativní bariérové efekty. Zajištění funkční dopravní sítě ČR, jejíž nezbytnou součástí železnice včetně té vysokorychlostní je, navíc vytváří základní podmínky pro minimalizaci negativních vlivů na sociální soudržnost obyvatel.

Článek (16)

Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy upravuje vymezení koridoru VRT z komplexního hlediska a vyhýbá se tak řešením, která zohledňují pouze technicko-ekonomický pohled.

Článek (16a)

Při územně plánovací činnosti vycházet z principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a regionů, který představuje objektivní a komplexní posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek.

Navržený koridor územní rezervy pro VRT vytváří potenciál pro naplnění principu integrovaného rozvoje území. VRT spojuje jednotlivé jádrové oblasti jak v Metropolitní rozvojové oblasti Praha, tak v širším měřítku v rámci České republiky a Evropy.

Článek (17)

Vytvářet v území podmínky k odstraňování důsledků hospodářských změn lokalizací zastavitelných ploch pro vytváření pracovních příležitostí zejména v hospodářsky problémových regionech a napomoci tak řešení problémů v těchto územích.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nemá přímý vztah k této prioritě. Obecně lze konstatovat, že budoucí umístění nové dopravní trasy (železniční tratě) tedy zajištění lepší obsluhy území může iniciovat rozvoj lokalit, kterými dopravní stavba prochází a rovněž umožnit efektivnější využití již existující tratě Praha – Kralupy nad Vltavou pro provozování mimo jiné i osobní příměstské železniční dopravy.

Článek (18)

Podporovat vyvážený a polycentrický rozvoj sídelní struktury. Vytvářet územní předpoklady pro posílení vazeb mezi městskými a venkovskými oblastmi s ohledem na jejich rozdílnost z hlediska přírodního, krajinného, urbanistického i hospodářského prostředí.

Základním předpokladem fungující polycentrické struktury sídel je dlouhodobé zajištění spolehlivé dopravní sítě. Tomuto požadavku napomáhá předmět Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy. Převedení části dopravních relací na trať vedenou v předmětném koridoru umožní efektivnější využití již existující tratě Praha – Kralupy nad Vltavou pro provozování příměstské železniční dopravy, která je nezbytná pro dopravně a environmentálně udržitelné propojení Prahy a Středočeského kraje.

Článek (19)

Vytvářet předpoklady pro rozvoj, využití potenciálu a polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu, vč. území bývalých vojenských újezdů). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporně v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energii, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nemá přímý vztah k této prioritě. Obecně lze konstatovat, že budoucí umístění nové železniční tratě může zvýšit potenciál rozvoje dotčených lokalit díky lepší nabídce obsluhy, a tedy zajistit jednu z podmínek pro restrukturalizaci opuštěných území či hospodárného využití zastavěného území.

Článek (20)

Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové kvality krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

Vymezení koridoru územní rezervy Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy bylo provedeno se snahou o minimalizaci negativních vlivů na přírodu, krajinu a hygienu životního prostředí. Zpracovatel vycházel ze znalosti hodnot a limitů území, tak jak je popisují Územně analytické podklady hl. m. Prahy.

Článek (20a)

Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury a při vymezování ploch pro bydlení, občanskou vybavenost, výrobu a skladování. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny, uplatňovat integrované přístupy k předcházení a řešení environmentálních problémů.

Úprava vymezení koridoru Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy umožňuje minimalizovat bariérový efekt liniové stavby. Smyslem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je upravit vymezení koridoru, aby v zájmu minimalizace zásahů do urbanistické struktury a vzhledem k reliéfu terénu bylo možné navrhnout trasu VRT částečně v tunelu a umožnit tak lepší migrační propustnost pro volně žijící živočichy a pro člověka.

Článek (21)

Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých ploch nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobilých pro nenáročné formy krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy podporuje aplikaci požadavků z článku (21) PÚR ČR. Tato problematika je řešena především v platných ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022) ve Výroku v kap. č. 1 Priority územního plánování hl. m. Prahy bod 10) a v kap. č. 2 Obecné zásady územního rozvoje hl. m. Prahy, podkapitola 2.2. Účelné a hospodární uspořádání hl. m. Prahy v oddílu 2.2.2 Urbanistická koncepce body m) – q), v podkapitole 2.3 Hospodářský rozvoj body d), f) v oddílu 2.4.2 Ochrana krajiny a městské zeleně jako podstatné složky prostředí života obyvatel body b) – e), j) a dále v podkapitole 3.3 Rozvojové oblasti zeleně, kde jsou vymezeny oblasti zohledňující možnost vytvoření zeleného pásu hl. m. Prahy a posílení ploch zeleně zejména v severní a východní části města. Uvedené požadavky jsou dále zohledněny v podkapitole 8.1 Obecné celoměstské zásady koncepce rozvoje ochrany přírodních, kulturních a civilizačních

hodnot body d) – f), v podkapitole 8.3 Upřesnění podmínek ochrany přírodních hodnot body a) – e) a obdobně i v textové části Odůvodnění a grafické části.

Předmět Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy uvedené zásady platných ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022) a tím i článek (21) PÚR plně respektuje.

Článek (22)

Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy udržitelného cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území. Podporovat propojení míst, atraktivních z hlediska cestovního ruchu, turistickými cestami, které umožňují celoroční využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo).

Navržený koridor pro VRT, který je předmětem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, vytváří potenciál do budoucna zajistit vyšší atraktivitu turistického cíle Metropolitní rozvojové oblasti Praha díky výraznému zlepšení dostupnosti, které je realizováno udržitelným, přírodě šetrným druhem dopravy, tedy vysokorychlostní železnicí. Vysokorychlostní železnice na druhou stranu umožní zlepšit dostupnosti zajímavých turistických cílů i mimo Metropolitní rozvojovou oblast Praha.

Konkrétní opatření pro propojení míst a snížení bariérového efektu bude řešena konkrétními opatřeními v rámci dalších nástrojů územního plánování a povolení stavby. Vzhledem k přírodním, urbanistickým a terénním podmínkám ve vymezeném koridoru s přihlédnutím na limitní technické parametry návrhu VRT lze předpokládat, že část trasy bude navržena v tunelech.

Článek (23)

Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. U stávající i budované sítě dálnic, kapacitních komunikací a silnic I. třídy zohledňovat i potřebu a možnosti umístění odpočívák, které jsou jejich nedílnou součástí. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených koridorů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).

Samotným účelem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je zkvalitnění dopravní infrastruktury, neboť jejím předmětem je úprava vymezení koridoru pro VRT, která výrazně zlepší podmínky v dálkové dopravě, ale sekundárně přesunutím dálkové dopravy na novou trať zlepší podmínky i na stávajících konvenčních železničních tratích. Tato stavba přispěje ke zvýšení potenciálu veřejné dopravy v Metropolitní rozvojové oblasti Praha. Úprava vymezení koridoru umožňuje snížení fragmentace krajiny a zachování prostupnosti území prostřednictvím možného vedení trasy VRT částečně v tunelu.

Článek (24)

Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví a v souladu s principy rozvoje udržitelné mobility osob a zboží, zejména uvnitř rozvojových oblastí

a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).

Smyslem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je umožnění zkvalitnění dopravní infrastruktury výstavbou VRT a zároveň umožnění snížení fragmentace krajiny a zachování prostupnosti území možným vedením tratí částečně v tunelu. Je tak možné nejen eliminovat negativní vlivy železniční dopravy na okolí, ale současně také vytvořit podmínky pro rozvoj rekreačních a sportovních aktivit v území.

Článek (24a)

Na územích, kde dochází dlouhodobě k překračování zákonem stanovených hodnot imisních limitů pro ochranu lidského zdraví, je nutné předcházet dalšímu významnému zhoršování stavu. V územích, kde nejsou hodnoty imisních limitů pro ochranu lidského zdraví překračovány, vytvářet územní podmínky pro to, aby k jejich překročení nedošlo. Vhodným uspořádáním ploch v území obcí vytvářet podmínky pro minimalizaci negativních vlivů koncentrované výrobní činnosti na bydlení. Vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od průmyslových nebo zemědělských areálů.

Vymezení koridoru nemá přímý dopad na ochranu lidského zdraví. Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy ale vytváří podmínky pro rozvoj udržitelné formy železniční dopravy, která má obecně nižší negativní dopad na lidské zdraví než individuální automobilová doprava. Zajištění podmínek pro rozvoj veřejné dopravy je jedním z účinných nástrojů jak zajistit naplnění priority z tohoto článku.

Článek (25)

Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho atd.) s cílem jim předcházet a minimalizovat jejich negativní dopady. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území a využívání přírodně blízkých opatření pro zadržování a akumulaci povrchové vody tam, kde je to možné s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu, jako jedno z adaptačních opatření v případě dopadů změny klimatu.

V území vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní a sucha.

Při vymežování zastavitelných ploch zohlednit hospodaření se srážkovými vodami.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy ve své podrobnosti nemá přímý vztah k této prioritě. V rámci navazující projektové dokumentace, která bude umisťovat trasu v předmětném koridoru, je nutné lokálně zhodnotit dopad stavby na horninové prostředí a vodní režim v území.

Článek (26)

Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umisťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvláště odůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.

Předmět Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy zasahuje okrajově do záplavového území. Smyslem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je upravit vymezení koridoru pro zajištění minimalizace zásahů do urbanistické struktury a krajiny. Vzhledem k reliéfu terénu je díky úpravě vymezení koridoru možné navrhnout trasu s optimalizací směrového a výškového vedení trasy umožňující eliminaci rizika spojená se vznikem povodňových škod.

Článek (27)

Vytvářet podmínky pro koordinované umístování veřejné infrastruktury v území a její rozvoj a tím podporovat její účelné využívání v rámci sídelní struktury, včetně podmínek pro rozvoj digitální technické infrastruktury. Vytvářet rovněž podmínky pro zkvalitnění dopravní dostupnosti obcí (měst), které jsou přirozenými regionálními centry v území tak, aby se díky možnostem, poloze i infrastruktuře těchto obcí zlepšovaly i podmínky pro rozvoj okolních obcí ve venkovských oblastech a v oblastech se specifickými geografickými podmínkami.

Při územně plánovací činnosti stanovovat podmínky pro vytvoření výkonné sítě osobní i nákladní železniční, silniční, vodní a letecké dopravy, včetně sítí regionálních letišť, efektivní dopravní sítě pro spojení městských oblastí s venkovskými oblastmi, stejně jako řešení přeshraniční dopravy, protože mobilita a dostupnost jsou klíčovými předpoklady hospodářského rozvoje ve všech regionech.

Předmětem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je úprava vymezení koridoru VRT Praha – Dráždany, která je nedílnou součástí koncepce dopravní sítě hl. m. Prahy, Středočeského kraje a České republiky, jde tedy o významnou dopravní stavbu v rámci Metropolitní rozvojové oblasti Praha. Vzhledem k budoucí topologii železniční sítě České republiky jde o páteřní železniční trať s předpokladem přesunu významné části železničních výkonů na tuto trať. Tento koridor je součástí rozvojové osy OS2 Praha – Ústí nad Labem – hranice ČR/Německo (– Dresden). Podpora veřejné dopravy a zlepšování její nabídky vede ke zkvalitnění dopravní dostupnosti obcí v Metropolitní rozvojové oblasti Praha, tedy i k podpoře rozvoje obcí samotných.

Článek (28)

Pro zajištění kvality života obyvatel zohledňovat potřeby rozvoje území v dlouhodobém horizontu a nároky na veřejnou infrastrukturu, včetně veřejných prostranství. Návrh a ochranu kvalitních městských prostorů a veřejné infrastruktury je vhodné řešit ve spolupráci veřejného i soukromého sektoru s veřejností.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy umožňuje úpravou vymezení koridoru VRT zohlednit nároky dalšího vývoje území tím, že umožňuje vedení železnice částečně v tunelu a také respektuje ostatní nároky v území.

Článek (29)

Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. Vytvářet územní podmínky pro upřednostňování veřejné hromadné, cyklistické a pěší dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvářet tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.

Předmětem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je vymezení koridoru pro VRT Praha – Dráždany, která by měla v budoucnu převést dálkovou dopravu ze stávajících konvenčních tratí. Předpokládá se, že i tato nová trať bude využita v rámci systému integrované dopravy pražského regionu, který ze své podstaty kombinuje různé druhy dopravy při synergickém efektu jejich výhod a potlačení slabých stránek. Díky uvolnění kapacity na stávajících konvenčních tratích se navíc vytváří předpoklad pro výrazné zlepšení kvality příměstské a městské železnice. Zvýšení kapacity a následně i kvality dopravy je nutnou podmínkou pro další rozvoj systému veřejné dopravy Metropolitní rozvojové oblasti Praha.

Článek (30)

Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávku vody a zpracování odpadních vod je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nemá přímý vztah k této prioritě.

Článek (31)

Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nemá přímý vztah k této prioritě.

3.1.2 Soulad s vymezením rozvojové oblasti a rozvojových os republikového významu

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je v souladu s určením a charakterem rozvojové oblasti OB1 Metropolitní rozvojové oblasti Praha, kde se v článku (40) PÚR ČR v důvodech vymezení pro tuto rozvojovou oblast uvádí: „Zásadním rozvojovým předpokladem je připojení na dálnice, dokončení Dálnice DO (Pražský okruh, silniční okruh kolem Prahy), připojení na tranzitní železniční koridory I., III. a IV. (dále jen TŽK) a vysokorychlostní síť železnice a efektivní propojení jednotlivých druhů dopravy včetně letecké a vytvoření efektivního systému integrované veřejné dopravy.“ Dále Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je v souladu s rozvojovou osou OS2 Praha – Ústí nad Labem – hranice ČR/Německo (– Dresden).

3.1.3 Soulad s plochami a koridory dopravní infrastruktury

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je v souladu s koridorem ŽD1 RS4 úsek (Dresden –) hranice Německo/ČR – Lovosice/Litoměřice – Praha vymezeným v PÚR ČR.

3.1.4 Soulad s dalšími úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nemá vztah k dalším úkolům pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a pro územní plánování, jež ukládá PÚR ČR.

3.2 Přezkoumání souladu s cíli a úkoly územního plánování

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je zpracována v souladu s cíli a úkoly územního plánování, jak je definuje § 18 a § 19 stavebního zákona. Reaguje na cíle a úkoly, které odpovídají podrobnosti zásad územního rozvoje a souvisejí s předmětem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy. Priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území hl. m. Prahy jsou stanoveny v souladu se základními programovými a koncepčními dokumenty České republiky a hl. m. Prahy, které mají vliv na územní rozvoj. Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy naplňuje požadavky na zajištění koordinace využívání území s ohledem na širší územní vazby a mezinárodní závazky.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy byla navržena s cílem zajistit rovnováhu mezi životním prostředím, hospodářským rozvojem a soudržností společenství obyvatel v území tak, aby uspokojila potřeby současné generace, aniž by ohrožovala podmínky života generací budoucích. Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy vytváří předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území. Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je zpracována komplexně v souladu s požadavky přílohy č. 4 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. v platném znění.

V rámci procesu pořizování jsou koordinovány veřejné i soukromé záměry v území a je konkretizována ochrana veřejných zájmů vyplývající ze zvláštních právních předpisů.

3.3 Přezkoumání souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích právních předpisů

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je zpracována na základě návrhu oprávněného investora (viz též kapitola 2 Postup pořízení Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy) v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, § 42 odst. 6 a vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, v platném znění.

3.4 Přezkoumání souladu s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů

Soulad dokumentace vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (EKOLA group, spol. s r.o., duben 2024) se stanoviskem MŽP k potřebě posouzení návrhu obsahu Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy z hlediska vlivů na životní prostředí (č. j. MZP/2021/710/4755) ze dne 18. 10. 2021, resp. s požadavky § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, je uveden níže. Kurzívou je vždy nejprve uveden požadavek ze stanoviska MŽP, následuje komentář k zapracování této problematiky do dokumentace VVURÚ.

- 1. U předmětného koridoru požadujeme vyhodnotit potenciální vlivy na všechny složky životního prostředí a veřejné zdraví. Posuzují se vlivy na obyvatelstvo a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy AZÚR HMP na fragmentaci krajiny, střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a rovněž jejich vzájemné působení a souvislosti.*

Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí, jejich vzájemné působení a souvislosti byly podrobně vyhodnoceny v kapitole A.6 předložené dokumentace VVURÚ. Jednotlivé identifikované nebo předpokládané vlivy vůči sledovaným složkám jsou potom porovnány, zhodnoceny a dále komentovány v kapitole A.7, včetně popisu použitých metod vyhodnocení a jejich omezení.

- 2. V rámci vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR HMP na životní prostředí provést náležité vyhodnocení potenciálních kumulativních a synergických vlivů. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni daného koridoru, tak s ohledem na širší vztahy a vazby, i v souvislosti se stavem v území a záměry schválenými k realizaci nebo záměry uvažovanými (poukazujeme především na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Ao 7/2011–526 a 4 Aos 1/2013–133). Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a také monitoring potenciálních vlivů.*

Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů bylo provedeno jak z hlediska prostorové koncentrace záměrů v řešeném území, tak i z hlediska širších vztahů a vazeb v území viz kapitola A.6 předložené dokumentace VVURÚ, kde je hodnocení podrobně komentováno. Podkladem hodnocení kumulativních a synergických vlivů byly mimo jiné odborné studie (příloha č. 1–2 dokumentace VVURÚ) a další schémata a analýzy zpracované v prostředí GIS (příloha č. 3 dokumentace VVURÚ), které umožnily kvantifikovat jednotlivé vlivy.

V případě, že byly zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, byla navržena kompenzační opatření a také monitoring potenciálních vlivů.

- 3. Vyhodnotit potenciální vlivy návrhu AZÚR HMP ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, včetně ovlivnění krajinného rázu a migrační propustnosti krajiny*

Vyhodnocení vlivů na obecnou ochranu přírody a krajiny, ovlivnění krajinného rázu a migrační propustnosti krajiny, včetně návrhu opatření pro minimalizaci vlivů, bylo provedeno. Podrobněji viz kapitola A.6 předložené dokumentace VVURÚ. Návrh opatření pro předcházení, vyloučení, zmírnění nebo kompenzaci nepříznivých vlivů je obsažen v kapitole A.8 dokumentace VVURÚ.

- 4. Vyhodnotit potenciální vlivy na zvláště chráněná území (dále jen ZCHÚ), resp. zda v důsledku AZÚR HMP nemůže dojít k ohrožení předmětu a cílů ochrany soustavy ZCHÚ (Přírodní památka Prosecké skály)*

Potenciální vlivy na předměty a cíle ochrany zvláště chráněných území byly vyhodnoceny v kapitole A.6 předložené dokumentace VVURÚ, v části Vlivy na ochranu přírody a krajiny. Jednotlivé identifikované nebo předpokládané vlivy vůči sledovaným složkám (vč. ZCHÚ) jsou potom porovnány, zhodnoceny a dále komentovány v kapitole A.7, včetně popisu použitých metod vyhodnocení a jejich omezení.

V případě dotčené PP Prosecké skály je potenciální negativní vliv na předmět ochrany akceptovatelný, avšak za dodržení opatření uvedených v kapitole A.8 dokumentace VVURÚ.

- 5. U aktivit, které mohou ovlivnit ZCHÚ, zohlednit únosnost jednotlivých chráněných území vzhledem k jejich přírodním podmínkám, předmětům ochrany a celistvosti a posoudit možné vlivy z hlediska přímých i nepřímých disturbancí.*

Vyhodnocení všech uvažovaných potenciálních přímých i nepřímých vlivů očekávaných v souvislosti s posuzovanou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na dotčené ZCHÚ je rovněž součástí kapitoly A.6 předložené dokumentace VVURÚ, část Vlivy na ochranu přírody a krajiny.

- 6. V případě identifikace možných negativních vlivů návrhu AZÚR HMP na ZCHÚ, zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, biodiverzitu, významné krajinné prvky, územní systém ekologické stability a další chráněné složky životního prostředí navrhnout ve vyhodnocení SEA opatření k přecházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů a opatření zajišťující migrační propustnost území pro živočichy.*

U vlivů souvisejících s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, kdy nelze vyloučit nepříznivé vlivy na výše uvedené složky životního prostředí, byla navržena v kapitole A.8 dokumentace VVURÚ prostorová a projektová opatření pro předcházení, vyloučení, zmírnění nebo kompenzaci nepříznivých vlivů.

7. *Posoudit vlivy na podzemní a povrchové vody, vodní režim a zadržování vody v krajině a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů.*

Vlivy Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na podzemní a povrchové vody, vodní režim a zadržování vody v rámci dotčeného území byly hodnoceny v kapitole A.6, v části Vlivy na vodní režim. V souvislosti se zjištěnými a předpokládanými nepříznivými vlivy Aktualizace č. 13 byla v kapitole A.8 dokumentace VVURÚ definována prostorová a projektová opatření pro předcházení, vyloučení, zmírnění nebo kompenzaci nepříznivých vlivů.

8. *Vyhodnotit vliv návrhu AZÚR HMP na ZPF, především z hlediska ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, dále ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborům nejkvalitnější půdy v I. a II. třídě ochrany. Navrhnout minimalizační opatření vůči možným negativním vlivům.*

Vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na předměty a cíle ochrany zemědělského půdního fondu je uvedeno v kapitole A.6, v části Vlivy na horninové prostředí, přírodní zdroje, terénní morfologii a půdy, konkrétně v části Půdy (ZPF a PUPFL). V souvislosti se zjištěnými a předpokládanými nepříznivými vlivy na ZPF a PUPFL byla v kapitole A.8 dokumentace VVURÚ definována prostorová opatření pro předcházení, vyloučení, zmírnění nebo kompenzaci nepříznivých vlivů.

9. *Vyhodnotit potenciální vlivy na horninové prostředí, resp. sesuvná a poddolovaná území, a to na základě relevantních údajů o geologické stavbě dotčené horninového tělesa v místě tunelového vedení VRT (v podrobnosti zásad územního rozvoje).*

Vyhodnocení vlivů Aktualizace ZÚR na horninové prostředí, přírodní zdroje, terénní morfologii a půdy, je uvedeno v kapitole A.6., v části Vlivy na horninové prostředí, přírodní zdroje a terénní morfologii, konkrétně v částech Vlivy na horninové prostředí, geologické, geomorfologické a hydrogeologické poměry a Stabilita půdy, poddolování, sesuvy a jiné nebezpečné svahové deformace.

V souvislosti se zjištěnými a předpokládanými nepříznivými vlivy Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy byla v kapitole A.8 dokumentace VVURÚ definována opatření pro předcházení, vyloučení, zmírnění nebo kompenzaci nepříznivých vlivů.

Vyhodnocení bylo provedeno v rozsahu odpovídající podrobnosti pro posouzení územně-plánovací koncepce.

10. *Požadujeme vyhodnotit, zda návrh AZÚR HMP naplňuje cíle koncepčních dokumentů v oblasti ochrany přírody a krajiny, např. Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR 2020–2025, Státní politiky životního prostředí ČR 2023 s výhledem do roku 2050, Strategie biologické rozmanitosti ČR 2016–2025, PÚR ČR a také zda je v souladu s platnými plány péče o dotčená maloplošná ZCHÚ.*

Zhodnocení vztahu Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy k relevantním cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni, které jsou definovány v koncepčních dokumentech na úrovni národních, regionálních a lokálních koncepcí a plánů, je uvedeno v kapitole A.2.

V kapitole A.9., která přímo navazuje na kapitolu A.2, je provedeno zhodnocení způsobu zapracování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí v rámci posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy. Naplnění PÚR ČR je pak podrobně vyhodnoceno v kapitole E

dokumentace VVURÚ a soulad s plány péče je podrobně popsán v kapitole A.6 dokumentace VVURÚ, kde je detailně rozebrán vliv uvedené aktualizace ZÚR na ZCHÚ.

- 11. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů AZÚR HMP na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu AZÚR HMP s uvedením jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s návrhem AZÚR HMP souhlasit, souhlasit s požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.*

Dílčí závěry hodnocení vlivu Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na jednotlivé složky životního prostředí jsou součástí jednotlivých podkapitol kap. A, souhrnné vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na oblasti udržitelného rozvoje, tj. na definované pilíře udržitelného rozvoje území (ekonomický, sociální, environmentální a institucionální pilíř), je uvedeno v kapitole D. Nedílnou součástí dokumentace VVURÚ je také Návrh stanoviska příslušného orgánu, které obsahuje požadované skutečnosti.

- 12. V rámci vyhodnocení SEA je nezbytné relevantně vypořádat a náležitě odůvodnit všechny požadavky uvedené v tomto stanovisku, resp. uvést, v jaké části vyhodnocení SEA (vhodné jsou odkazy na příslušné strany) došlo k požadovanému hodnocení vlivů a k jakým závěrům posuzovatel při hodnocení dospěl.*

Vypořádání požadavků uvedených v rámci stanoviska MŽP, včetně odkazů na konkrétní kapitoly dokumentace VVURÚ je uvedeno výše.

Magistrát hl. m. Prahy, odbor ochrany prostředí ve svém stanovisku k návrhu zadání posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy Sp. zn. S-MHMP 1017496/2021 OCP ze dne 25. 8. 2021 vyloučil významný vliv předmětné Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Tento závěr byl potvrzen rovněž v rámci posouzení provedeného v rámci dokumentace vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (EKOLA group, spol. s r.o., duben 2024) a je dále podrobněji okomentován níže v kapitole č. 4 Základních informací o výsledcích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně výsledků vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

4 Základní informace o výsledcích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně výsledků vyhodnocení vlivů na životní prostředí

Část A – Vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 13 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy na životní prostředí

Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhované varianty Aktualizace č. 13 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy

Na základě provedeného hodnocení návrhu Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze konstatovat, že naplnění této koncepce bude spojeno maximálně s potenciálně mírně negativními vlivy na sledované složky životního prostředí. Významnost a rozsah všech zjištěných potenciálních vlivů je možné omezit nebo částečně kompenzovat zohledněním opatření navržených v kapitole A.8., resp. kapitole A.11. dokumentace Vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 13 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy na životní prostředí (dále jen „dokumentace VVURÚ“). Rozsah potenciálních vlivů na

jednotlivé složky životního prostředí hodnocených v rámci environmentálního pilíře je definován níže:

Vlivy na horninové prostředí, přírodní zdroje a terénní morfologie

V souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se neočekává potenciální významné negativní ovlivnění geologických a geomorfologických poměrů posuzovaného území. Lze předpokládat potenciální mírný negativní vliv na předmětné složky životního prostředí. Toto lze konstatovat i s ohledem na samotný charakter zájmového území, ve kterém bude (v souladu s výrokovou částí Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy) část trasy železniční stavby vedena tunelem, a to převážně ve velkých hloubkách pod terénem, kde je předpokládáno geologicky stabilní prostředí.

Ve vztahu k ložiskové ochraně a přírodním zdrojům lze očekávat nulové vlivy.

Na základě dostupných informací o stabilitě půdy, poddolování, sesuvech a jiných svahových deformacích v území lze za předpokladu plnění opatření uvedených v kap. A.8 dokumentace VVURÚ potenciální vlivy posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy v jejím měřítku považovat za akceptovatelné.

V souvislosti s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se nepředpokládá potenciální významný negativní vliv na stávající aktivní svahové nestability a nebezpečné svahové deformace ve stávajícím území. Lze očekávat nulový až potenciálně mírně negativní vliv ve vztahu k předmětným složkám životního prostředí. Na základě dostupných informací o stabilitě půdy, poddolování, sesuvech a jiných svahových deformacích v území lze za předpokladu plnění opatření uvedených v kap. A.8 dokumentace VVURÚ potenciální vlivy posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy považovat za akceptovatelné.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nezpůsobí významné narušení organizace ZPF. Tyto potenciální vlivy lze považovat za akceptovatelné. Zábor ZPF je odůvodnitelný převažujícím veřejným zájmem na výstavbu vysokorychlostní železniční trati. Jedná se o zábor ZPF pro stavbu dopravní infrastruktury nadmístního významu, který bude s ohledem na vedení části trasy v tunelu omezen, s významným pozitivním vlivem na přepravní vazby v rámci České republiky, ale i mezistátního významu. V souvislosti s výše identifikovanými potenciálními vlivy bylo stanoveno prostorové opatření minimalizovat zábor ZPF (zejména půd I. a II. třídy ochrany). Toto opatření je uvedeno v kap. A.8 dokumentace VVURÚ.

Dle zpřesňující podkladové studie se předpokládá, že nebude stavba železniční trati způsobovat zábor PUPFL, a to s ohledem na předpokládané tunelové vedení železniční trati pod zástavbou Proseku a Střížkova. Předpokládá se tak nulový, případně zcela zanedbatelný vliv na PUPFL.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Ovlivnění povrchových a podzemních vod v území v souvislosti s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy bude maximálně potenciálně mírně negativní.

Lze předpokládat dotčení vodních toků v souvislosti s jejich povrchovým křížením s uvažovanou železniční tratí. Tyto střety budou muset být řešeny realizací mostů nebo propustků tak, aby nebyl ovlivněn průtok dotčených vodních toků. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 dokumentace

VVURÚ. Celkově lze předpokládat potenciálně mírně negativní vliv na odtokové a zasakovací poměry v území dotčeném předmětným koridorem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.

V souvislosti s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se očekává potenciální ovlivnění pouze záplavového území Mratínského potoka. V místě tohoto záplavového území je plánováno povrchové vedení trasy železniční dopravní stavby. V dalším stupni bude nutno adekvátně dimenzovaným mostním objektem/propustkem zajistit bezpečné převedení případných povodňových průtoků. Tento požadavek je součástí kap. A.8 dokumentace VVURÚ. Předpokládá se nulový až potenciálně mírně negativní vliv ve vztahu k záplavovým územím.

Při zvolení vhodného technického řešení a parametrů v souladu s platnými technickými a legislativními předpisy a při dodržení požadavků a podmínek stanovených příslušným vodoprávním úřadem nebude mít realizace navrhovaného koridoru významný negativní vliv na podzemní vody.

Na základě výše uvedeného lze potenciální vlivy posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy v měřítku odpovídajícím ZÚR považovat za akceptovatelné, za předpokladu plnění opatření uvedených v kap. A.8 dokumentace VVURÚ.

Vlivy na flóru, faunu a ekosystémy

V důsledku uplatnění Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy ve srovnání se stavem dle platných ZÚR hl. m. Prahy je možné vyhodnotit celkově nulový až potenciálně mírně negativní vliv na flóru, faunu a ekosystémy. Lze očekávat zabor převážně antropogenně ovlivněných ploch zeleně pro stavbu dopravní infrastruktury nadmístního významu. Významné potenciální negativní vlivy se nepředpokládají.

V souvislosti s výše identifikovanými potenciálními vlivy byla stanovena prostorová opatření minimalizovat zásahy do lokalit výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a zajistit migrační prostupnost územím pro volně žijící živočichy a prostupnost územím pro člověka. Tato opatření jsou součástí kap. A.8 předmětné dokumentace VVURÚ. Na základě dostupných informací o flóře, fauně a ekosystémech v daném území lze vlivy posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy považovat za akceptovatelné.

Vlivy na ochranu přírody a krajiny

Do jižní části zájmového území Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy (vymezeného koridoru železniční stavby) zasahuje zvláště chráněné území podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o přírodní památku Prosecké skály včetně jejího vyhlášeného ochranného pásma. V souvislosti s aktualizací ZÚR hl. m. Prahy je v místě zásahu uvažováno s tunelovým vedením železniční trati a nelze tak vyloučit negativní ovlivnění (tj. potenciálně mírně negativní vliv) tohoto zvláště chráněného území. S ohledem na možné ovlivnění přírodní památky umístěním stavby navrhované v souvislosti s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy bude nutné zpracovat podrobný geotechnický průzkum a zajistit dostatečná opatření zajišťující bezpečnost chráněných důlních a jeskynních prostorů, které jsou dle plánu péče přírodní památky útočištěm zvláště chráněných druhů netopýrů. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 předmětné dokumentace VVURÚ.

Uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nelze očekávat potenciální negativní vlivy na lokality soustavy NATURA 2000, přírodní parky a památné stromy.

Uplatnění Aktualizace č. 13 hl. m. Prahy může představovat potenciálně mírně negativní vliv na významné krajinné prvky oproti stavu dle platných ZÚR hl. m. Prahy. Při respektování navržených opatření, která jsou uvedena v kapitole A.8, se předpokládá potenciální maximálně nulový až mírně negativní vliv Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na významné krajinné prvky.

V souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, resp. konkrétním záměrem spojeným s touto aktualizací, se nepředpokládá významně potenciálně negativní ovlivnění prvků ÚSES na nadregionální či regionální úrovni. Na úrovni regionálního ÚSES je v daném koridoru stavby vymezen pouze nefunkční regionální biokoridor R4/35. Realizace Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nevyklučuje zachování dotčeného nefunkčního regionálního biokoridoru R4/35 a zajištění jeho funkčnosti při použití vhodných opatření, např. tvorby dostatečně dimenzovaných propustků a mostních objektů tak, aby nebyl významně snížen migrační potenciál, případně snížen potenciál trvalé existence přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 dokumentace VVURÚ.

Vlivy na krajinný ráz, využití krajiny, sídelní strukturu a urbanismus

V souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze očekávat potenciální maximálně mírně negativní vlivy na krajinný ráz. Celkově však v souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nelze očekávat negativní ovlivnění hodnot a doporučení definovaných pro dotčené oblasti krajinného rázu č. 7 – Holešovicko-Trojské údolí, 8 – Vysočanská kotlina, 20 – Střížkovská pláň a 21 – Letňanská pláň. Zpracovatel dokumentace VVURÚ dále doporučuje v souvislosti s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy ve fázi navazujících řízení při znalosti konkrétního návrhu zpracovat Posouzení vlivu navrhované stavby na krajinný ráz dle ustanovení § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, které by prověřilo míru vlivů na jednotlivé charakteristiky krajinného rázu a posléze i zákonná kritéria ochrany krajinného rázu. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 dokumentace VVURÚ.

V souvislosti s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se neočekává potenciálně významně negativní vliv na sídelní strukturu území, a to s ohledem na předpokládané tunelové vedení stavby. Očekávat lze nanejvýše potenciálně mírně negativní vlivy ve vztahu k využití krajiny, sídelní struktuře a urbanismu. Uvedené potenciální vlivy však lze považovat za akceptovatelné. V rámci podrobnější projektové dokumentace bude nutné volit hmotové i architektonické řešení navrhovaných objektů s ohledem na jejich citlivé začlenění do území, tj. především respektovat stávající pohledové osy. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 dokumentace VVURÚ.

Cílem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je vytvoření podmínek pro realizaci trasy Rychlého spojení (VRT) a tím atraktivnější železniční dopravy severozápadním směrem od hl. m. Prahy a zlepšení dopravní dostupnosti. S ohledem k této skutečnosti lze předpokládat potenciální pozitivní vlivy na využití krajiny, sídelní strukturu a urbanismus.

Vlivy na klima a znečištění ovzduší

V důsledku uplatnění Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se nepředpokládá významnější potenciálně negativní vliv na klima zájmového území.

Přijetím Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze předpokládat ovlivnění klimatu předmětného území na lokální úrovni (vliv na mikroklima). Rozsah působení potenciálních vlivů se očekává na lokální a regionální úrovni, a to na základě vymezeného koridoru VRT ve vztahu k charakteristice životního prostředí. Tento vliv lze očekávat především s ohledem na předpokládaný nárůst

zpevněných ploch. Celkový vliv na klima se však bude odvíjet od konkrétního návrhu záměru, resp. realizace sadových úprav v území atd. Důležitým faktem je i to, že Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, resp. realizace železniční trati Rychlého spojení bude v přibližně polovině délky zájmového území vedena jako tunelová stavba. Přínosy konkrétního záměru, který souvisí s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, spočívají v převedení dopravních výkonů na železnici se pozitivně projeví i s ohledem na produkci skleníkových plynů. Důsledkem tohoto lze předpokládat potenciální mírně pozitivní vlivy na klima.

Plánovaná VRT bude plně elektrifikovaná, nebude tak docházet ke vzniku a ani emisím znečišťujících látek v místě provozu. Provozem vlaků však bude docházet ke spotřebě elektrické energie, při jejíž výrobě jsou do ovzduší uvolňovány mimo jiné i skleníkové plyny, především oxid uhličitý (CO₂). Pro výpočet nepřímých emisí CO₂ bude určující spotřeba elektrické energie v daném traťovém úseku. Z hlediska zmírňování změny klimatu lze obecně konstatovat, že předmětný koridor a s ním spojený záměr vysokorychlostní železniční tratě bude mít potenciální pozitivní vliv na množství vyprodukovaných emisí, a to z toho důvodu, že tato železniční trať bude přejímat část individuální automobilové dopravy, v jejímž důsledku bude docházet ke snižování emisí CO₂ z automobilové dopravy.

V rámci podrobnější projektové dokumentace souvisejících stavebních objektů záměru (např. provozních objektů) bude nutné se důsledně zaměřit i na realizaci opatření ke snížení negativních vlivů extrémních teplot a městského tepelného ostrova (např. formou budování zelených fasád, volbou vhodných materiálů a barevností jednotlivých konstrukcí). Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 dokumentace VVURÚ.

Vlivy na fyzikální faktory životního prostředí (hluk, vibrace, elektromagnetické záření a světelné znečištění)

Na základě provedených analýz a výpočtů v rámci předmětného Akustického posouzení, bylo prokázáno, že Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je při respektování navržených opatření z akustického hlediska akceptovatelná, resp. je možné v území realizovat stavbu VRT. Konkrétní návrh optimalizovaných protihlukových opatření musí být specifikován akustickým posouzením zpracovaným ve fázi projektových příprav záměru, které bude provedeno v souladu s požadavky zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 dokumentace VVURÚ.

Z hlediska provozu železniční dopravy je v oblasti nutné pro snížení, příp. eliminaci navýšení hodnot $L_{Aeq,T}$ vyvolaného posuzovanou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy realizovat protihluková opatření, konkrétně protihlukové stěny v oblasti Praha-Ďáblice a v oblasti Praha-Balabenka.

V řešení výhledového stavu dopravní infrastruktury je nezbytné přistupovat k jednotlivým lokalitám na základě detailních akustických posouzení v navazujících stupních projektové dokumentace a za použití vhodných protihlukových opatření, jejichž popis je uveden v kapitole A.8 dokumentace VVURÚ.

V souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, jež sebou přinese umístění nového zdroje vibrací do předmětného území (realizace VRT) byl vyhodnocen nulový až potenciálně mírně negativní vliv. Na možná rizika vzniku vibrací a případný návrh opatření k omezení šíření vibrací se bude potřeba podrobně a důsledně zaměřit v další fázi projektových příprav. V souvislosti

s možnými vibracemi, bude potřeba provést vyhodnocení geologického podloží z hlediska šíření vibrací do okolí, hloubky uložení a vhodného technologického založení stavby. Dále pak bude třeba provést podrobný návrh antivibračních opatření, která budou účinně bránit šíření vibrací do okolí. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 dokumentace VVURÚ.

V souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se nepředpokládá významné riziko z hlediska elektromagnetického záření. Celkově je možné očekávat potenciální zanedbatelný vliv ve vztahu k elektromagnetickému záření.

V souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se předpokládá potenciální zanedbatelný vliv z hlediska světelného znečištění.

Vlivy na staré ekologické zátěže území a kontaminované plochy a vlivy spojené s nakládáním s odpady

V souvislosti s uplatněním Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nelze zcela vyloučit riziko vzniku kontaminovaných míst. K riziku vzniku kontaminovaných míst, resp. ekologických zátěží může docházet při realizaci konkrétního záměru spojeného s posuzovanou aktualizací ZÚR hl. m. Prahy. Bude se jednat jak o výstavbu tunelového úseku železniční trati, tak i navazujícího povrchového vedení. Při výstavbě může nejčastěji docházet k úkapům ropných látek a jejich úniku do okolí. Tento vliv byl vyhodnocen jako potenciálně mírně negativní. S ohledem na to bude potřeba v rámci procesu projektových příprav stavby navrhnout ochranná opatření pro předcházení vzniku ekologických zátěží (havárií) ve fázi výstavby. Tento požadavek je součástí kapitoly A.8 předmětné dokumentace VVURÚ.

Dále nelze zcela vyloučit vznik ekologických zátěží ve fázi provozu záměru (při údržbě trati) spojeného s posuzovanou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy. Potenciálním zdrojem znečištění horninového prostředí, případně pak podzemní vody, může nastat v souvislosti s ošetřením kolejí, úkapem olejí apod. S ohledem k tomu bude potřeba důsledně dodržovat ochranná opatření pro předcházení vzniku ekologických zátěží, např. používat biologicky odbouratelná maziva apod. Dále pak bude potřeba ve fázi provozu záměru navrhnout opatření pro předcházení vzniku ekologických zátěží (havárií). Nepředpokládá se však významnější ekologické zatížení v území, a to i s ohledem na provoz vlakových souprav na elektrický pohon.

V souvislosti s výše uvedenými fakty je možné předpokládat celkově zanedbatelný vliv ve vztahu k ekologickým zátěžím, resp. blíže nespecifikovatelný vliv. Důležitou roli zde hraje neznalost informací o konkrétním záměru, na základě toho bylo stanoveno, že přesný vliv není možné na úrovni ZÚR adekvátně vyhodnotit, resp. predikovat.

Vlivy na obyvatelstvo – veřejné zdraví

V souvislosti s realizací Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa spojeného s předmětnou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je předpokládáno, že bude ve fázi provozu využívána elektrická trakce. Lze tedy očekávat, že přímé emise všech sledovaných polutantů, které jsou přímo generované v rámci železniční trati - tj. pevných znečišťujících látek (PM_{2,5}, PM₁₀), oxidů dusíku (NO_x), benzenu, benzo[a]pyrenu budou nulové nebo zcela zanedbatelné.

Pozitivní přínosy konkrétního záměru, které souvisí s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, spočívající v převedení dopravních výkonů ze silniční sítě na železniční síť, se pozitivně projeví

na celkové bilanci znečišťujících látek emitovaných do ovzduší v zájmovém území, tj. i na souvisejícím ovlivnění veřejného zdraví. Jedná se o předpokládaný potenciální pozitivní vliv.

Jak ukazují výsledky posouzení, působením hluku ze železniční dopravy v důsledku předmětné aktualizace ZÚR hl. m. Prahy dochází k navýšení počtu obyvatel vysoce obtěžovaných i mírnému navýšení obyvatel vysoce rušených ve spánku hlukem. V případě navýšení počtu vysoce obtěžovaných se změny projeví zejména v k.ú. Březiněves, Čakovice, Ďáblice, Libeň (navýšení v desítkách potenciálně vysoce obtěžovaných hlukem ze železniční dopravy). Navýšení počtu obyvatel vysoce rušených ve spánku se projeví zejména v k.ú. Ďáblice.

V souvislosti se zdravotními riziky z expozice hlukem ze železniční dopravy ve vztahu k uplatnění Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy predikován potenciálně mírně negativní vliv. Na základě provedeného vyhodnocení zdravotních rizik hluku lze konstatovat, že Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je za podmínky důsledného respektování doporučení uvedených v kap. A.8 akceptovatelná, resp. je možné v území realizovat stavbu VRT.

Vlivy na kulturní a historické hodnoty, památkovou ochranu města a hmotný majetek

Na základě dostupných informací o kulturních a historických hodnotách v území nelze očekávat, že by v souvislosti s uplatněním předmětné Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy docházelo k významnějšímu ovlivnění historických nebo kulturních hodnot, památkové ochrany města či archeologickým lokalitám oproti naplnění horizontu platných ZÚR hl. m. Prahy. Vlivy Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze v jejím měřítku za předpokladu dodržení navržených opatření v kap. A.8 dokumentace VVURÚ považovat za akceptovatelné.

V souvislosti s předmětnou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze předpokládat zásah do hmotného majetku, zejména do dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu dle platných ZÚR hl. m. Prahy. V místě zástavby dle platných ZÚR hl. m. Prahy se přímý zásah do hmotného majetku nepředpokládá, a to v souvislosti s vedením VRT (koridoru) v tunelu v souladu s výrokovou částí. V souvislosti s předmětnou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze předpokládat nulový až mírně negativní vliv na hmotný majetek. Ve vztahu k výše uvedenému je navrženo prostorové opatření minimalizovat vlivy na hmotný majetek. Toto opatření je součástí kap. A.8 dokumentace VVURÚ.

Přeshraniční vlivy

Předkládaná Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nezasahuje k hranicím ČR se sousedním státem. Předmětný koridor VRT posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy zasahuje k hranici Středočeského kraje.

Předpokládá se přivedení navrženého koridoru na hranice Středočeského kraje v invariantní podobě. Vlivy na území Středočeského kraje se významným způsobem neprojeví. Koridor bude navazovat na koridor VRT vymezený na území Středočeského kraje, kde se budou primárně projevovat vlivy koridoru vymezeného na území tohoto kraje. V širším kontextu lze očekávat pozitivní dopad na území Středočeského kraje na některé složky životního prostředí (především hluk, znečištění ovzduší a veřejného zdraví) s ohledem k převedení dopravních výkonů automobilové dopravy na železniční síť.

Ve vztahu k ostatním složkám životního prostředí na území Středočeského kraje, a to k horninovému prostředí, přírodním zdrojům, morfologii, půdám, povrchovým a podzemním vodám, flóře, fauně a ekosystémům, ochraně přírody a krajiny, krajinnému rázu, využití krajiny,

sídelní struktury a urbanismu, klima, vibracím, ekologickým zátěžím, nakládání s odpady, kulturní a historickým hodnotám, památkové ochraně, hmotnému majetku se nepředpokládá jejich významné negativní ovlivnění. Identifikované vlivy lze souhrnně klasifikovat jako nulové či zanedbatelné.

Přímé přeshraniční vlivy navrženého koridoru Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na sousední státy se nepředpokládají. Nutné je však uvést skutečnost, že předmětný koridor VRT vymezený na území hl. m. Prahy, který je řešen Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy navazuje na koridor v území sousedního Středočeského kraje, který následně přechází v koridor na území Ústeckého kraje, a dále vede až k hranicím České republiky se Spolkovou republikou Německo. V širším kontextu pak lze očekávat pozitivní dopad na některé složky životního prostředí (především hluk a znečištění ovzduší) s ohledem k předpokládanému převedení dopravních výkonů automobilové dopravy na železnici.

Celkově jsou přeshraniční vlivy posuzovaného koridoru Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy v převážně většině zanedbatelné, případně pozitivní.

Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí

V rámci dokumentace vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nebyla stanovena koncepční opatření ve smyslu Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů na PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí (Atelier T-plan, s. r. o., 2014).

Prostorová opatření byla v návaznosti na kapitolu A.8, resp. A.11 dokumentace VVURÚ zapracována do výrokové části Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.

Dále byla stanovena projektová opatření pro předmětnou Aktualizaci č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, která jsou k dispozici pro proces EIA či navazující řízení. Tato opatření jsou pro jednotlivé složky životního prostředí definována níže.

Horninové prostředí, přírodní zdroje a terénní morfologie

- V dalším stupni projektových příprav zpracovat podrobný geotechnický průzkum pro celou trasu záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.
- V dalším stupni projektových příprav stanovit pro stavební objekty s pobytovými místnostmi radonový index a definovat případná opatření k zamezení pronikání radonu do objektů.

Povrchové a podzemní vody

- Křížení záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy s vodními toky musí být řešeno realizací mostů nebo propustků tak, aby nebyl ovlivněn průtok dotčených vodních toků.
- V rámci podrobnější projektové dokumentace záměru se zaměřit na účelné nakládání s dešťovými vodami, resp. minimalizaci dopadů na odtokové a zasakovací poměry v území. Preferovat návrh systému řízeného odvodu dešťových odpadních vod s možností retence a akumulace.
- V dalším stupni projektových příprav záměru se zaměřit na návrh konkrétních opatření, která budou eliminovat či minimalizovat možné negativní ovlivnění kvalitativní či kvantitativní charakteristiky povrchových či podzemních vod ve fázi výstavby záměru. Jedná se např. o

řádné zajištění stavebních mechanismů proti úkapům, návrh sedimentačních jímek, zpracování plánu opatření pro případ havárie apod.

- Při projektové přípravě provést podrobné hydrogeologické posouzení lokality za účelem návrhu vhodného řešení konkrétního záměru, tak aby byl minimalizován negativní vliv na podzemní vody.
- V dalším stupni projektových příprav zajistit adekvátně dimenzovaným mostním objektem/propustkem bezpečné převedení případných povodňových průtoků skrze konkrétní záměr spojený s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.

Flóra, fauna a ekosystémy

- V dalším stupni projektových příprav záměru provést přírodovědný průzkum lokality se zaměřením na výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle přílohy č. II a III vyhlášky č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- V dalším stupni projektových příprav navrhnout taková opatření, aby zásahy do porostů a kácení dřevin nepřekračovaly nezbytnou míru.
- V dalším stupni projektových příprav navrhnout podrobný projekt sadových úprav, resp. návrh ozelenění záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.

Ochrana přírody a krajiny

- V dalším stupni projektových příprav podrobně a komplexně vyhodnotit vliv záměru na předmětem ochrany přírodní památky Prosecké skály.
- V dalším stupni projektových příprav zpracovat podrobný geotechnický průzkum, ve kterém je nutno se podrobně zaměřit na problematiku ovlivnění důlního díla Prosek (ID 17052). Na základě výsledků průzkumu je následně nutno stanovit dostatečná opatření zajišťující bezpečnost chráněných důlních a jeskynních prostorů, které jsou předmětem ochrany přírodní památky Prosecké skály.
- Křížení záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy s vodními toky řešit realizací mostů nebo propustků tak, aby nebyl ovlivněn průtok a ekostabilizační funkce dotčených vodních toků.
- Křížení záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy s prvky územního systému ekologické stability musí být řešeno tak, aby nebyl významně snížen migrační potenciál jednotlivých prvků, případně snížen potenciál trvalé existence přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Krajinný ráz, využití krajiny, sídelní struktura a urbanismus

- V souvislosti se záměrem spojeným s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je ve fázi navazujících řízení při znalosti konkrétního návrhu nutno zpracovat Posouzení vlivu navrhované stavby na krajinný ráz dle ustanovení § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, které prověří míru vlivů na jednotlivé charakteristiky krajinného rázu a posléze i zákonná kritéria ochrany krajinného rázu.

- V rámci podrobnější projektové dokumentace volit hmotové i architektonické řešení objektů s ohledem na jejich citlivé začlenění do území, tj. především respektovat stávající pohledové osy.

Znečištění ovzduší a klima

- V dalším stupni projektových příprav se důsledně zaměřit i na realizaci opatření ke snížení negativních vlivů extrémních teplot a městského tepelného ostrova (formou budování zelených fasád, volbou vhodných materiálů a barevností jednotlivých konstrukcí).
- Za účelem omezení sekundární prašnosti se doporučuje realizovat v návaznosti na záměr spojený s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy ozelenění stavby (např. formou vegetačních pásů).
- V dalším stupni projektových příprav se zaměřit na vyhodnocení vlivů výstavby záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na kvalitu ovzduší a navrhnout opatření k minimalizaci vlivu výstavby na kvalitu ovzduší.

Fyzikální faktory životního prostředí (hluk, vibrace, elektromagnetické záření a světelné znečištění)

- Pro další fázi projektových příprav záměru se zaměřit na problematiku hluku, tzn. vypracovat/aktualizovat akustické posouzení pro stávající stav, fázi provozu i fázi výstavby. Akustické posouzení bude řešit především vliv na okolní stávající chráněnou zástavbu. Pro prověření současného stavu z hlediska hluku se doporučuje realizovat 24 hod. měření počáteční akustické situace.
- Z hlediska provozu železniční dopravy je v oblasti nutné pro snížení, příp. eliminaci navýšení hodnot $L_{Aeq,T}$ vyvolané posuzovanou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy realizovat protihluková opatření, konkrétně protihlukové stěny v oblasti Praha-Ďáblice a v oblasti Praha-Balabenka.
Konkrétní návrh optimalizovaných protihlukových opatření bude nutné specifikovat akustickým posouzením zpracovaným v další fázi projektových příprav záměru.
- V dalším stupni projektových příprav se zaměřit na vyhodnocení vlivu záměru na šíření vibrací a případný návrh antivibračních opatření, která budou maximálně bránit šíření vibrací do okolí.
- V dalším stupni projektových příprav se zaměřit na vyhodnocení vlivů výstavby záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na akustickou situaci a navrhnout opatření k minimalizaci vlivu výstavby na akustickou situaci.

Staré ekologické zátěže území, kontaminované plochy a nakládání s odpady

- V dalším stupni projektových příprav záměru navrhnout ochranná opatření pro předcházení vzniku ekologických zátěží (havárií) pro fázi výstavby/provozu záměru.
- V dalším stupni projektových příprav se zaměřit na stanovení bilancí zemních prací, resp. objemu vytěžených zemin a hornin. Tyto zeminy a horniny v maximální možné míře využít pro zpětné zásypy a terénní úpravy – zaměřit se na přednostní využití, případně místa uložení přebytku nevyužitých zemin/hornin, odvozové trasy apod. V maximální možné míře využít svrchní kulturní vrstvy půdy pro zpětné ohumusování.
- V dalším stupni projektových příprav specifikovat problematiku nakládání s odpady z konkrétního záměru spojeného s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, především pak

s kategorií 17 – Stavební a demoliční odpady a stanovit opatření pro minimalizaci vlivů těchto odpadů na životní prostředí.

Obyvatelstvo – veřejné zdraví

- Za účelem omezení sekundární prašnosti se doporučuje realizovat v návaznosti na záměr spojený s Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy ozelenění stavby (např. formou vegetačních pásů) tak, aby nedošlo k nárůstu míry zdravotního rizika u jednotlivých indikátorů míry zdravotního rizika z expozice znečišťujících látek v ovzduší.
- Konkrétní návrh optimalizovaných protihlukových opatření (i s ohledem na minimalizaci nepříznivých vlivů hluku na veřejné zdraví) specifikovat na základě akustického posouzení zpracovaného v dalším stupni projektových příprav.

Kulturní a historické hodnoty, památková ochrana a hmotný majetek

- V dalším stupni projektových příprav upřesnit vyústění tunelového úseku (portálů) s ohledem na minimalizaci zásahů do nemovité kulturní památky (ÚSKP: 102036) cihelna, a respektovat taková opatření, která nenaruší tuto nemovitou kulturní památku. V navazujících řízeních vlivy na tuto památku podrobně konzultovat s příslušným odborem památkové péče.

Návrh ukazatelů pro sledování vlivu Aktualizace č. 13 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy na životní prostředí

V rámci dokumentace vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území byla dále navržena sada indikátorů pro sledování vlivů Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na životní prostředí. Ty jsou definovány ve dvou rovinách, a to v rovině opatření pro sledování vlivů Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na životní prostředí definovaných dle ÚAP hl. m. Prahy pro obec a pro kraj (IPR hl. m. Prahy, 2020) a opatření pro sledování vlivů na životní prostředí definovaná zpracovatelem dokumentace VVURÚ pro složky, u kterých se předpokládá potenciální negativní vliv, a které nejsou podchyceny z hlediska indikátorů životního prostředí v ÚAP hl. m. Prahy. Podrobná struktura a postup monitoringu jednotlivých indikátorů je součástí předmětné dokumentace VVURÚ (EKOLA group, spol. s r.o., duben 2024), níže je uveden souhrnný seznam indikátorů ke sledování.

Indikátor životního prostředí k monitoringu dle ÚAP hl. m. Prahy pro obec a pro kraj

- Podíl ploch zvláště chráněných území, významných krajinných prvků – registrovaných
- Koeficient ekologické stability
- Roční výměra záboru zemědělského půdního fondu
- Podíl zemědělské půdy z celkové rozlohy Prahy
- Podíl zpevněných ploch na celkové výměře území
- Počet trvale bydlících obyvatel žijících v oblastech s překročeným limitem pro noční hluk
- Počet trvale bydlících obyvatel v území s překročenými imisními limity
- Podíl území s překročením imisních limitů znečištění ovzduší – souhrnně všechny polutanty
- Míra znečištění – chemická čistota vody CHSK

Indikátory životního prostředí k monitoringu definované zpracovatelem dokumentace VVURÚ

- Roční výměra změn (nárůst) zastavěných ploch/zastavěného území

- Vývoj (změna) typu struktur krajiny ve městě a typu struktur otevřené krajiny
- Vývoj (změna) využití území (vč. podílu zastavitelných a nezastavitelných ploch)
- Roční výměra změn (nárůst) zastavěných ploch/zastavěného území
- Výměra (pokles) ploch zeleně – využití území
- Celková produkce odpadů na území hl. m. Prahy
- Vývoj kontaminovaných lokalit
- Vývoj (platnost právní ochrany – změny) nemovitých kulturních památek

Část B – Vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 13 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy, na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Magistrát hl. m. Prahy, odbor ochrany prostředí ve svém stanovisku k návrhu zadání posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy Sp. zn. S-MHMP 1017496/2021 OCP ze dne 25. 8. 2021 vyloučil významný vliv předmětné Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. S ohledem na to se nezpracovává vyhodnocení vlivu koncepce podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Níže je uvedeno věcné zdůvodnění.

Nejbližší evropsky významnou lokalitou od území posuzované Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je evropsky významná lokalita Havránka a Salabka (CZO110049), která je vzdálena přibližně cca 4 km západním směrem od předmětné Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy. EVL Havránka a Salabka se nachází v k. ú. Troja. Lokalita je součástí Pražské plošiny a nalézá se v nadmořské výšce 210-264 m n. m. EVL Havránka a Salabka se většinou překrývá s přírodní památkou Havránka a přírodní památkou Salabka. Předmětem ochrany této EVL jsou biotopy evropských suchých vřesovišť a polopřirozené suché trávníky. S ohledem na vzdálenost řešeného území od EVL a plánované využití území předmětné Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze negativní vlivy na předmět ochrany EVL a na integritu lokality vyloučit. Prostor mezi EVL a aktualizací ZÚR představuje zástavba městských částí Praha 9, Praha 8 a Praha-Troja s významnými městskými komunikacemi.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nemůže mít významný vliv, a to samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry na žádnou evropsky významnou lokalitu ani ptačích oblastí v územní působnosti OCP MHMP. Realizace záměru plynoucího z Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nepovede ke zvýšeným nárokům na přímý zábor ploch území soustavy NATURA 2000, zvýšení jejich expozice znečišťujícími látkami, změnám v jejich obhospodařování nebo ovlivnění jejich vodního režimu.

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Část C až E – Vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 13 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy na udržitelný rozvoj území

Ekonomický pilíř

Ekonomický pilíř udržitelného rozvoje bude předmětnou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy posilován především s ohledem na zlepšení dostupnosti Prahy vysokorychlostní dopravou. Pozitivně se aktualizace projeví snížením intenzit dopravy na vnějším a centrálním kordonu a také zvýšením podílu veřejné dopravy na dělbě přepravní práce.

Zároveň posuzovaná aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy pozitivně ovlivní prioritu územního plánování hl. m. Prahy pro zajištění udržitelného rozvoje území související s ekonomickým pilířem udržitelného rozvoje území, konkrétně prioritu týkající se zajištění podmínek pro rozvoj všech dopravních systémů nezbytných pro fungování města, přednostně pro rozvoj integrované veřejné dopravy s potřebným přesahem do Středočeského kraje.

S ohledem na ekonomický pilíř udržitelného rozvoje je však nutné upozornit i na ekonomickou náročnost výstavby, kterou bude předmětná Aktualizace ZÚR hl. m. Prahy představovat, tj. investiční náklady na realizaci staveb i jejich následný provoz.

Je zjevné, že ekonomický pilíř bude v souvislosti s předmětnou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy s ohledem na předpokládané investiční náklady představovat zvýšenou zátěž. Lze však zároveň konstatovat, že z dokumentace VVURÚ plyne řada příznivých vlivů na ekonomický pilíř, které se záměrem, ať už přímo nebo nepřímo souvisí. Tyto přínosy se mohou projevit jak v blízkém, tak delším časovém horizontu.

Souhrnně lze konstatovat, že Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nebude představovat výraznější nerovnováhu ekonomického pilíře z hlediska udržitelného rozvoje území.

Sociální pilíř

Vzhledem k charakteru předmětné Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy lze předpokládat pozitivní vliv na sociální pilíř udržitelného rozvoje území. Předmětná Aktualizace ZÚR hl. m. Prahy bude mít pozitivní přínos především z hlediska zlepšením dostupnosti Prahy vysokorychlostní dopravou. Sociální pilíř bude posílen také zvýšením podílu veřejné dopravy na dělbě přepravní práce.

Zároveň posuzovaná aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy pozitivně ovlivní prioritu územního plánování hl. m. Prahy pro zajištění udržitelného rozvoje území související se sociálním pilířem udržitelného rozvoje území, konkrétně prioritou týkající se vytvoření podmínek pro omezení individuální automobilové dopravy směrem do centra města, zejména do území Památkové rezervace v hlavním městě Praze.

V některých ohledech lze souhrnně identifikovat rovněž potenciál možného nepříznivého ovlivnění sociálního pilíře, např. z hlediska zintenzivnění železniční dopravy v předmětném území a okolí např. na Balabence.

Souhrnně lze konstatovat, že Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy bude mít pozitivní vliv na sociální pilíř, který bude v souvislosti s předmětnou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy posílen.

Environmentální pilíř

Hodnocení vlivů předmětné Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na environmentální pilíř je provedeno po jednotlivých složkách životního prostředí v následujícím rozdělení:

- vlivy na horninové prostředí, přírodní zdroje a terénní morfologii,
- vlivy na půdy (ZPF a PUPFL),
- vlivy na povrchové a podzemní vody,
- vlivy na flóru, faunu a ekosystémy,

- vlivy na ochranu přírody a krajiny,
- vlivy na krajinný ráz, využití krajiny, sídelní strukturu a urbanismus,
- vlivy na klima a znečištění ovzduší,
- vlivy na fyzikální faktory životního prostředí (hluk, vibrace, elektromagnetické záření a světelné znečištění),
- vlivy na staré ekologické zátěže území, kontaminované plochy a vlivy spojené s nakládáním s odpady,
- vlivy na obyvatelstvo – veřejné zdraví,
- vlivy na kulturní a historické hodnoty, památkovou ochranu města a hmotný majetek,
- vlivy na přeshraniční vlivy.

V případě Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy byly ve většině případů identifikovány vlivy zanedbatelné nebo mírně negativní, ve vybraných případech (např. znečištění ovzduší) i mírně pozitivní. U žádné ze sledovaných složek životního prostředí nebyl identifikován významně negativní vliv.

Zároveň posuzovaná Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy pozitivně ovlivní prioritu územního plánování hl. m. Prahy pro zajištění udržitelného rozvoje území související s environmentálním pilířem udržitelného rozvoje území, konkrétně prioritu týkající se vytvoření podmínek pro rozvoj druhů dopravy šetrných k životnímu prostředí.

Souhrnně lze konstatovat, že posuzovaná Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy nebude představovat výraznější nerovnováhu environmentálního pilíře z hlediska udržitelného rozvoje území.

Institucionální pilíř

Předmětná Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy neovlivní institucionální pilíř.

5 Stanovisko Ministerstva životního prostředí podle § 37 odst. 6 stavebního zákona

Bude doplněno v rámci projednání.

6 Sdělení, jak bylo stanovisko Ministerstva životního prostředí podle § 37 odst. 6 stavebního zákona zohledněno

Bude doplněno v rámci projednání.

7 Komplexní zdůvodnění přijatého řešení

7.1 Důvody Aktualizace č. 13

Důvodem Aktualizace ZÚR č. 13 hl. m. Prahy je návrh oprávněného investora, viz kapitola 2.1 tohoto odůvodnění, který je plně v souladu s Dopravní politikou Plánu udržitelné mobility Prahy

a okolí, přijatého Zastupitelstvem hlavního města Prahy dne 24. 5. 2019, která má rozvoj elektrické kolejové dopravy jako jednu z největších priorit. Předmětem aktualizace je vymezení koridoru pro VRT Praha – Drážďany, která je na území hlavního města Prahy označena jako Severní vstup Rychlého spojení, západní trasa. Současně je koridor územní rezervy vysokorychlostní tratě Praha – hranice ČR (– Dresden) přejmenován na Severní vstup Rychlého spojení, východní trasa.

Důvodem pro pořízení Aktualizace ZÚR č. 13 hl. m. Prahy je převedení koridoru územní rezervy na koridor Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa, a jeho úprava, aby odpovídal aktuální projektové přípravě.

7.2 Podklady

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy byla zpracována na základě především těchto podkladů:

- Platné ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022)
- Územně analytické podklady hl. m. Prahy z roku 2020
- Studie proveditelnosti Nového železničního spojení Praha – Drážďany (Správa železnic, s.o., 2020)
- Prověřovací urbanistická a dopravní studie terminálu VRT Praha sever a navazujícího území (UNIT architekti, s.r.o., 2023)

7.3 Zdůvodnění vlastního řešení Aktualizace č. 13

V rámci Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je na základě návrhu oprávněného investora se zohledněním výše uvedených důvodů navržena úprava vymezení koridoru Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa. Součástí napojení vysokorychlostní tratě na konvenční železniční síť je i nezbytná úprava koridoru konvenční železniční dopravy – železničních tratí Praha - Lysá nad Labem a Praha - Všetaty vč. vymezení VPS Z/503/DZ v prostoru odbočky Balabenka.

Koridor Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa je součástí trasy vysokorychlostní tratě Praha - Drážďany, která byla schválena Centrální komisí Ministerstva dopravy dne 22. 12. 2020 na základě zpracované studie proveditelnosti Nového železničního spojení Praha – Drážďany (Správa železnic, s.o., 2020). Koridor vysokorychlostní železniční dopravy jako součást Rychlého spojení RS4 je v širších souvislostech dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě č. 1315/2013/EU součástí hlavní sítě transevropské dopravní sítě TEN-T. Ta má za cíl spojit členské země navzájem a zajistit konkurenceschopnost železniční dopravy v širším měřítku. Pro území ČR jsou v síti TEN-T připravovány vysokorychlostní tratě provozované v systému Rychlých spojení, které se kryjí se směry definovanými Evropskou unií a současně propojují největší aglomerace států. Vysokorychlostní železnice v České republice, sledovaná jako součást Rychlých spojení, představuje provozně-infrastrukturní systém rychlé železnice, která zahrnuje kromě novostaveb vysokorychlostních tratí, modernizovaných konvenčních tratí s vysokorychlostními parametry a dalších modernizovaných tratí také odpovídající vozidlový park a provozní koncept. V rámci Rychlých spojení je navrhován systém expresních vlaků, které v části své trasy využijí vysokorychlostní tratě a v části běžné (modernizované) konvenční tratě. Vysokorychlostní vlak může obsluhovat území i mimo síť vysokorychlostních tratí.

Cílem realizace vysokorychlostní tratě je obecně zvýšení podílu přepravených cestujících, ale potažmo i zboží na železnici. Výstavbou nové infrastruktury lze docílit významného zkrácení cestovních dob, což indukuje nové cestující mj. z individuální automobilové dopravy, a dále vytváří i novou kapacitu pro železniční dopravu v daném směru. To konkrétně znamená, že přesměrováním rychlých vlaků osobní dopravy na novou vysokorychlostní trať je uvolněna

stávající trať Praha - Kralupy nad Vltavou - Roudnice nad Labem - Lovosice - Ústí nad Labem, na které lze navyšovat počet vlaků příměstské osobní, ale i nákladní dopravy, tedy opět s pozitivním vlivem přesunu cestujících a zboží z dopravy silniční na, životnímu prostředí významně přívětivější, dopravu železniční. Jde tudíž o cíle celospolečensky sledované a podepřené dlouhou řadou strategických dokumentů.

Přípravu systému Rychlých spojení schválila vláda České republiky usnesením č. 389 o Programu rozvoje rychlých železničních spojení v České republice z 22. 5. 2017. Koncepce vysokorychlostní dopravy - Rychlá spojení je na národní úrovni součástí sektorových dokumentů Dopravní sektorová strategie - Aktualizace prosinec 2023, Dopravní politika České republiky pro období 2021-2027 s výhledem do roku 2050 a dalších. V PÚR ČR jsou pak obsaženy jednotlivé záměry - konkrétní koridory vysokorychlostní dopravy na území ČR. Tyto záměry mimo jiné naplňují i prioritu uvedenou v čl. (24): „Vytvářet podmínky pro zlepšování dopravní dostupnosti územím rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky veřejného zdraví v souladu s principy udržitelné mobility osob a zboží, zejména uvnitř rozvojových oblastí a os...“.

Podkladem pro aktualizaci a změnu územního vymezení dosud sledovaného koridoru pro umístění vysokorychlostní tratě je studie proveditelnosti Nového železničního spojení Praha – Drážďany (12/2020), schválená Centrální komisí Ministerstva dopravy dne 21. 12. 2020. Předmětem studie je prověření proveditelnosti vybudování nové vysokorychlostní tratě Praha - Drážďany. Důvodem pro zcela novou trať je skutečnost, že příhraniční úsek Děčín - Bad Schandau - Drážďany představuje úzké hrdlo, ve kterém není možné zajistit modernizaci stávající tratě, v úseku Praha - Ústí nad Labem je pak problematické v rámci stávajícího směrového uspořádání tratě další zvyšování rychlosti, které by mohlo vést ke zdatelnému zkrácení jízdních dob. Na základě dosud zpracovaných studií se předpokládá, že úsek nové vysokorychlostní tratě Praha - Lovosice/Litoměřice - Ústí nad Labem bude dimenzován pro osobní provoz s traťovou rychlostí až do 350 km/hod., úsek Ústí nad Labem - Drážďany s přeshraničním tunelem pod Krušnými horami pak pro smíšený provoz s traťovou rychlostí 200 km/hod. (s možností budoucího zvýšení na 230 km/hod.).

Trasa byla na území hl. m. Prahy ve studii proveditelnosti, na rozdíl od předchozích studií, zpracována již invariantně. Důvodem k tomu jsou možnosti trasování přímo ovlivněné především residenční zástavbou v pražské suburbii a tudíž reálné možnosti průchodu trasy vysokorychlostní tratě dotčeným hustě zastavěným územím. Zvýše uvedených důvodů byla i Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy zpracována invariantně.

V navrhovaném vymezeném koridoru Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa v souvislosti s řešením obsluhy severovýchodního segmentu metropolitního regionu byla prověřována možnost využít synergie budované nové kolejové infrastruktury i pro řešení nedostatečně konkurenceschopné obsluhy veřejné dopravy této oblasti. Studijně byl ověřen záměr zřízení železniční stanice v oblasti mezi Ďáblicemi a Letňany (terminál Praha sever) pro obsluhu přilehlého území a zároveň jako odbočné stanice pro novou železniční spojku s tratí Praha - Neratovice. Za tímto účelem byl zpracována Prověřovací urbanistická a dopravní studie terminálu VRT Praha sever a navazujícího území.

Studie prověřila rozvoj území a organizaci obsluhy metropolitního regionu v případě existence terminálu Praha sever. Samotný rozvoj v této lokalitě by znamenal nových cca 10 tisíc obyvatel a 25 tisíc pracovních míst včetně možnosti umístění celostátní či evropsky významné aktivity ve vazbě na VRT. Terminál Praha sever přitom zasahuje velké území s plánovaným rozvojem a

celkovým počtem obyvatel cca 100 tisíc obyvatel. S rozvojem území v blízkosti terminálu souvisí i změna koncepce vedení linek MHD (např. tramvajové tratě Sídliště Ďáblice - Nádraží Čakovice) tak, aby obsloužily terminál Praha sever a navazující zástavbu. Existence terminálu Praha sever a nové čtvrti pozitivně ovlivňuje i úvahy o rozvoji linek pražského metra (prodloužení linky C nebo vedení linky E). Rozhodující roli ve změně obsluhy hraje tzv. Líbeznická spojka, tj. železniční propojení VRT a stávající železniční tratě Praha - Neratovice, která dle zpracovaných modelů přivede na železnici cca 25 tisíc nebo v případě existence terminálu Praha sever cca 30 tisíc cestujících denně, a to prostřednictvím 15minutového intervalu rychlých příměstských (spěšných) vlaků v relaci Praha - Mělník. Nutno říci, že právě Líbeznická spojka má obrovský potenciál převodu cestujících na železnici, vždyť tak velký počet cestujících v příměstské dopravě na železnici dnes nemají ani silné radiální tratě vedoucí do Prahy od Kolína, Lysé nad Labem, Berouna či Benešova. Pro srovnání, připravovaná VRT Praha - Dresden má po svém celkovém dokončení přepravit dle prognóz z dopravních modelů cca 45 tisíc cestujících denně + dalších 15 tisíc cestujících z mostecké větve. Zároveň se jedná o ukázkový příklad synergie mezi vysokorychlostní a konvenční železnicí, kdy stavba VRT pomůže odstranit dlouholeté nedostatky železniční sítě. Současně se jedná i zhodnocení ekonomického potenciálu vysokorychlostní tratě pro rozvoj území a z toho vyplývající celospolečenské benefity včetně daňových výnosů nebo umístění významných národních či nadnárodních institucí ve vazbě na budovanou expresní železnici. Tento potenciál je potvrzení rozhodnutím Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 18. 4. 2024 o pořízení změny územního plánu hl. m. Prahy na základě podnětu č. 109/2023. Z těchto důvodů jsou ukládány podmínky pro rozhodování v území a úkoly pro územní plánování.

Koridor územní rezervy Severní vstup Rychlého spojení, východní trasa je dále využitelný i pro navazující železniční spojení Praha - Brandýs nad Labem.

7.3.1 Zdůvodnění VPS vymezených Aktualizací č. 13

Předmětem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je úprava vymezení koridoru veřejně prospěšné stavby v úseku odbočka Balabenka – hranice hl. m. Prahy. Tento úsek je nově vymezen Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy v kapitole 10: „Vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu a vymezení asanačních území nadmístního významu, pro která lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit“ jako veřejně prospěšná stavba Z/509/DZ – Severní vstup Rychlého spojení, západní trasa.

Vymezení koridoru Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa, v grafické části Výroku Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy je totožné s vymezením veřejně prospěšné stavby Z/509/DZ – Severní vstup Rychlého spojení, západní trasa (RS 4 VRT Praha-Balabenka - sjezd Lovosice).

7.3.2 Zdůvodnění ve vztahu k zákonným zájmům ochrany přírody

Skutečné dopady na zákonné zájmy ochrany přírody bude možno provést až po detailnější vymezení rozsahu tunelových úseků, viz též výroková část, Úkoly pro podrobnější územní plánovací dokumentaci, bod b). Na úrovni ZÚR, jejichž grafická část je zpracována v měřítku 1 : 100 000, je třeba v rámci předběžné opatrnosti uvažovat s potenciálním ovlivněním všech limitů, které se do koridoru trati územně promítají.

Uvažovaný koridor VRT se nedotýká oblasti Prahy se soustředěnými hodnotami ochrany přírody a krajiny. Jeho jižní část na území města prochází převážně zastavěnými a jeho severní část převážně zemědělsky využívanými částmi krajiny. Přesto může být potenciálně ovlivněno několik zákonných limitů ochrany přírody.

Na rozhraní MČ Praha 8 a Praha 9 se nachází přírodní památka Prosecké skály, kde je vedle významného geologického profilu předmětem ochrany také opuštěný systém podzemních prostor po těžbě písku. K ovlivnění tedy může dojít i v případě tunelového úseku předmětným prostorem.

Územní průmět koridoru dále křížuje několik biokoridorů územního systému ekologické stability (ÚSES), případně biocenter na nich vymezených. Jedná se o: převážně funkční lokální biokoridor L3/254 v lesnatých svazích pod Prosekem, dále převážně nefunkční lokální biokoridor L4/253 severně od Proseku, převážně nefunkční regionální biokoridor R4/35 vázaný na technicky upravené koryto Mratínského potoka a převážně nefunkční lokální biokoridor L4/251 jihovýchodně od zástavby Březiněvsi. Jelikož lokální prvky ÚSES jsou řešeny pouze na úrovni územního plánu, pro AZÚR č. 13 má relevanci pouze vyhodnocení vlivu na regionální biokoridor R4/35.

Významnými krajinnými prvky (VKP) ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb. jsou všechny lesy a vodní toky. V případě koridoru VRT se jedná o lesy ve svazích pod Prosekem, Mratínský potok (včetně bezejmenného přítoku) a Třeboradický potok.

7.4 Zdůvodnění grafické části

Jevy, které jsou Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy vymezeny, tj. úprava koridoru Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa, jsou ve výrokové části vyobrazeny barevně dle legendy, ostatní jevy v platných ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022), které zůstávají dále v platnosti, jsou zobrazeny v černobílých odstínech. Tím je jednoznačně určeno, co je předmětem Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.

Jevy, které jsou ve výkresu zobrazeny mimo území hl. m. Prahy, jsou pouze informativní a slouží pro vysvětlení souvislostí v navazujícím území.

Vybrané jevy mapového podkladu mají ve všech výkresech ZÚR pouze informativní charakter. Vzhledem k tomu, že mapový podklad je pouze jev informativní, pro větší přehlednost Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy se neaktualizují výkresy, kde by se měnil pouze mapový podklad (tedy jev informativní). Tyto výkresy zůstávají ve verzi právního stavu ke dni 28. 7. 2022 nadále v platnosti. Pro konzistentnost Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy byl mapový podklad převzat z platných ZÚR hl. m. Prahy a byl aktualizován pouze o předmět Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy.

V grafické výrokové části Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy jsou uvedeny pouze výkresy, ve kterých dochází v závazných jevech ke změně oproti platným ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022). Jde konkrétně o „2. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu – dopravní infrastruktura – Aktualizace č. 13“ a o „6. Výkres veřejně prospěšných staveb nadmístního významu – Aktualizace č. 13“. Výkres „1. Výkres uspořádání území hl. m. Prahy“ není součástí Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy, neboť v platných ZÚR hl. m. Prahy (právní stav k 28. 7. 2022) jsou závazné jevy dopravní infrastruktury vyjádřeny ve výkresu č. 2. Pro zachování kontinuity a přehlednosti ZÚR, byla tato struktura použita i pro Aktualizaci č. 13 ZÚR hl. m. Prahy; výkres č. 1 zůstává beze změny, není součástí aktualizace.

Součástí grafické části Odůvodnění Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy jsou výkresy „01. Koordinační výkres“ a „04. Výkres širších vztahů“.

Pro lepší možnost porovnání provedených změn, tudíž i srovnání výchozího stavu (platných ZÚR) a nového stavu ZÚR byla do grafické části Odůvodnění doplněna „příloha č. 2: Právní stav před Aktualizací č. 13 – grafická část“ a „příloha č. 3: Právní stav po Aktualizaci č. 13 – grafická část“.

kteřé, oproti výkresu č. 2 a výkresu č. 6 ve výřokové části, zobrazují veškeré jevy barevně a ve které není odlišen předmět Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy od ostatních jevů.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy obsahuje tyto výkresy grafické části:

Výřoková část

2. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu – dopravního infrastruktura – Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

6. Výkres veřejně prospěšných staveb nadmístního významu – Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

Odůvodnění

01. Koordinační výkres 1 : 50 000

04. Výkres širších vztahů 1 : 500 000

2. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu – dopravní infrastruktura – stav před Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

6. Výkres veřejně prospěšných staveb nadmístního významu – stav před Aktualizací č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

2. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu – dopravní infrastruktura – stav po Aktualizaci č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

6. Výkres veřejně prospěšných staveb nadmístního významu – stav po Aktualizaci č. 13 ZÚR hl. m. Prahy 1 : 100 000

8 Vyhodnocení koordinace využívání území z hlediska širších vztahů v území

Koridor Severního vstupu Rychlých spojení, západní trasa, je v souladu s celorepublikovou koncepcí dopravy, vysokorychlostních železničních tratí a je v souladu s PÚR ČR.

9 Vyhodnocení splnění podmínek vyplývajících z případných vyjádření příslušných orgánů sousedních států a výsledků konzultací s nimi

Hlavní město Praha jako kraj díky své vnitrozemské poloze nemá společné hranice se státy sousedícími s Českou republikou. Ze shrnutí vyhodnocení identifikovaných vlivů provedeného Vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území nebyly identifikovány významně negativní vlivy přesahující hranice kraje ani hranice České republiky a sousední státy o konzultace samy nepožádaly. Jelikož nebyly zjištěny potenciální negativní vlivy návrhu Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na území sousedních států, nebyly uskutečněny mezistátní konzultace ani přeshraniční posuzování vlivů Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na životní prostředí.

10 Vyhodnocení splnění požadavků a podmínek pro zpracování návrhu Aktualizace č. 13 ZÚR

Pořizovatel vycházel z usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 35/31 ze dne 24. 3. 2022 k pořízení Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy na základě návrhu oprávněného investora – Správy železnic, s.o., v souladu s § 42 stavebního zákona.

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy v souladu s tímto usnesením upravuje vymezení koridoru Severního vstupu Rychlého spojení, západní trasa.

11 Výčet záležitostí týkajících se rozvoje území státu, které nejsou obsaženy v Politice územního rozvoje České republiky

Aktualizace č. 13 ZÚR hl. m. Prahy neobsahuje jevy týkající se rozvoje státu, které by nebyly obsaženy v Politice územního rozvoje ČR.

12 Kvalifikovaný odhad záborů půdního fondu pro plochy a koridory republikového a nadmístního významu

Zábor zemědělského půdního fondu (dále jen ZPF) je vyhodnocen dle vyhlášky č. 271/2019 Sb. a je postupováno v souladu s §4 zákona č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu, v platném znění - dle zásad plošné ochrany ZPF. Pozemky mimo ZPF nelze pro navrhovaný cíl využít, a proto jsou využívány takové pozemky, které jsou určeny k přednostnímu využití zákonem o ochraně ZPF. Navržené řešení je zdůvodněno ve smyslu §4 zákona a ochrany ZPF a je porovnáváno s platným ÚP.

Vyhodnocení předpokládaných dopadů navrhovaného řešení na ZPF a PUPFL je provedeno na základě zpřesňující podkladové studie oprávněného investora Správa železnic, s.o. V místě povrchového vedení byl vymezen koridor o šířce 40 m, který odpovídá šířkovému vedení koridoru VRT. Návrh pak předpokládá zábor ZPF TO I. orné půdy o celkové ploše 16 ha. Pozemky slouží k zemědělské prvovýrobě, návrhem nebude změněna organizace ZPF, místy budou ovlivněny hydrologické a odtokové poměry. Pro trasu VRT je v platných ZÚR vymezen koridor územní rezervy, který neumožňuje vydání správních rozhodnutí umísťujících a povolujících stavbu. Proto je namísto územní rezervy potřeba vymežit koridor, který umožňuje umístění, povolení a realizaci stavby.

Zábor ZPF je zdůvodnitelný a převažující veřejný zájem prokazatelný právě potřebou výstavby vysokorychlostní železniční tratě, tedy stavby dopravní infrastruktury nadmístního významu.

V navrhovaném koridoru VRT se nachází Pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL). Jejich reálný zásah se však nepředpokládá v souvislosti s tunelovým vedením úseku VRT.

Předpokládaný zábor zemědělského půdního fondu je podrobně vyhodnocen v souladu s přílohou vyhlášky č. 271/2019 Sb. v následující tabulce:

Označení plochy / koridoru	Navržené využití	Souhrn výměry záboru (ha)	Výměra záboru podle tříd ochrany (ha) ⁽¹⁾					Odhad výměry záboru, na kterém bude provedena rekultivace na zemědělskou půdu	Informace o existenci závlah ⁽²⁾	Informace o existenci odvodnění ⁽²⁾	Informace o existenci staveb k ochraně pozemku před erozní činností vody ⁽²⁾
			I.	II.	III.	IV.	V.				
AZUR 13	Koridor VRT	16,300	16,300					0,0000	NE	ANO	NE
Σ ⁽⁴⁾		16,300	16,300					0,0000			

Vysvětlivka k tabulce:

- 1) V případě, že je na ploše nebo koridoru evidováno více tříd ochrany, odhad záboru se uvede pro každou třídu ochrany zvlášť.
- 2) Uvede se slovem „ano“, za předpokladu jejich výskytu.
- 3) Souhrn výměr záboru podle typu navrženého využití ploch a koridorů
- 4) Souhrn výměr záboru navrhovaných ploch a koridorů bez ohledu na typ navrženého využití

13 Rozhodnutí o námitkách

Bude doplněno pořizovatelem na základě výsledků projednání.

14 Vyhodnocení připomínek

Bude doplněno pořizovatelem na základě výsledků projednání.